

Co nového – co nás zajímá

Zpravodaj AZPP ČR č. 3 / 2018

listopad 2018

Nekulaté výročí – pět let od konference s návrhy na systémové řešení

Je to už pět let, co na konferenci k 20. výročí AZPP poprvé zazněly naše návrhy na komplexní řešení celé podpory zaměstnávání OZP. A protože vedle poděkování a ocenění naší práce byla odezva státní správy na tyto návrhy tradičně mlhavá, dostal od nás tehdejší náměstek ministra JUDr. Šimerka už v dubnu 2014 dárek v podobě balíku konkrétních legislativních návrhů nejen v působnosti zákona o zaměstnanosti a prováděcí vyhlášky, ale i v dalších normách týkajících se pojistného, daní a dalších, které přímo či nepřímo ovlivňují motivaci obou stran na trhu práce i konkrétní nástroje. Následující dva roky probíhala jednání, ke škodě pouze na úrovni sekcí a útvarů MPSV ČR. Postupně docházelo ke zužování komplexnosti (nedohodli jsme se na změnách v oblasti sociálních služeb, o slevách pojistném na sociálním zabezpečení i na dalších souvisejících návrzích). Ve finále v roce 2016 jsme již řešili jen oblast podpory zaměstnavatelů OZP50%+. Úprava tzv. „chráněného“ trhu práce přinesla náhradu klopotného vymezování CHPM institutem uznání zaměstnavatele, některými dalšími změnami, které považujeme za úspěch a které platí „už“ od roku 2018. Nebyli jsme však schopni navrhnout pružnější diferencovanou podporu, respektující rozdílné potřeby a podmínky stále rozmanitější struktury těchto zaměstnavatelů, bez níž nelze do budoucna zabránit nekontrolovanému růstu veřejných výdajů v této oblasti. Nedokázali jsme si poradit s přiměřenou formou uplatnění OZP na pomezí mezi sociální službou a zaměstnáním, která je stále více ohrožena zvyšováním nárokové minimální mzdy zdaleka neodpovídající pracovnímu potenciálu a výkonu těchto „zaměstnanců“. Důvodem kromě slabé politické podpory (možná spíše obav z problematických důsledků citlivé oblasti) je nedostatek dat, statistických i z monitoringu, kterými by bylo možno podložit a obhájit finanční dopady takových návrhů do státního rozpočtu.

Jsmo stále optimisté. Hned po schválení změn a po skončení trochu problematického přechodného období jejich náběhu pokračujeme v jednání. Cílem je předložit návrhy podložené prvními daty z ročních zpráv a EENP (včetně samostatného podrobnějšího průzkumu dat u ZPP) tak, aby mohly být schváleny ještě v tomto volebním období sněmovny. V prostředí nestandardně nízké nezaměstnanosti, klesajícího počtu uchazečů se ZPP je těžší hledat politickou podporu. Konference, kulaté stoly i poněkud zapomenutá Ostravská výzva známých osobností zřejmě zdaleka nestačí.

Co nového očekáváme v systému podpory zaměstnávání OZP v roce 2019

Aktuálně jednáme o dalším zvýšení hodnoty příspěvku dle § 78a pro rok 2019. Ač jsme si vědomi nesystémovosti plošného zvyšování a rizik v budoucnosti, shodujeme se i s MPSV ČR, že bez systémového řešení není jiné řešení. Dopady zvyšování minimální mzdy nás trápí už čtvrtým rokem

a jejich dopady na ekonomickou situaci většiny ZZP50%+ jsou výrazné. Nejde totiž jen o samotnou minimální mzdu, ale o důsledky růstu zaručených tarifů u ostatních tarifních stupňů a tomu odpovídající růst odvodů pojistného.

Nárok u kategorie invalidů III. stupně se od roku 2015 (zrušení výjimek) zvýšil o cca 200 %, u invalidů nižšího stupně o více jak 100 %. Prakticky ve všech oborech odpovídá růst průměrné produktivity práce jen zlomku těchto hodnot. Návrhy na zvýšení příspěvku se aktuálně pohybují v hodnotách 800–900 Kč měsíčně.

Další změny, týkající se parametrů podpory a také ročního limitu náhradního plnění, o kterých jednáme zatím pouze na úrovni MPSV ČR, musí být podle našeho přesvědčení opřeny o nově získaná data za rok 2018, je logické, že mohou být uplatněny nejdříve od roku 2020.

Zabýváme se i nástrojem, který by umožnil skutečnou chráněnou práci osobám se ZP s velmi nízkým pracovním potenciálem – a to ve „zvláštním“ zapojení mimo pracovní poměr, kde výkon práce není klíčový.

Co nás těší a co nás trápí

V období konjunktury jsme téměř zapomněli, co je to nedostatek zakázek, vhodné práce, zejména pro některé typy a skupiny našich zaměstnanců. Je to období, kdy manažeři nemají čas se věnovat nadstavbě, v řadě regionů je už nedostatek i v segmentu uchazečů kategorie OZP. Moudří manažeři ví, že tržní systém přinese i jiné situace a už dnes myslí „na zadní kolečka“.

Přijaté změny v roce 2018 i po skončení přechodného období stále provázejí zatím ne zcela jednotné metodické výklady ze strany sítě Úřadu práce ČR. Spojování podmínky „nákladů navíc, které by zaměstnavateli nevznikly, pokud by nezaměstnával OZP“ (nařízení EU o veřejné podpoře) považujeme za absurdní požadavek v prostředí, kde pracuje v průměru 70 % lidí s různým typem a mírou postižení, kteří se navíc mění a střídají. Stále nejsme spokojeni s dalším relativním snížením podpory na pracovní místa zdravotně postižených osob v kategorii OZZ, která činí již méně než 50 % podpory u osob invalidních.

Na druhou stranu se zachmuřeným čelem neradi slyšíme o praktikách některých žadatelů o příspěvek, kteří už v roce 2018 objevili kouzlo nové struktury zvýšení a poněkud neeticky znásobili dokládané požadavky na náklady asistence či autoprovozu oproti hodnotám z roku 2017. Také poslední údaje o čerpání příspěvku podle § 78a za druhé čtvrtletí 2019 tomu napovídají.

Stále nemůžeme být spokojeni s excesy spojenými s posuzováním invalidity u některých našich zaměstnanců ze strany lékařské posudkové služby. Pokud je přiznání invalidity dáno do příčinné souvislosti se zaměstnáním OZP (tedy i v přizpůsobených podmínkách ZZP50%+), nelze zabránit případům, kdy i velmi komplikovaně postižení lidé doplácí na svou aktivitu a rozhodnutí překonávat osobní překážky spojené s přijetím zaměstnání. Případů (navíc nerovnoměrně registrovaných) není mnoho, i tak ale ovlivňují motivaci lidí, kteří se obávají vstupu do zaměstnání.

Zatím málo se ví o možnostech, které přinesl zákon o zadávání veřejných zakázek v roce 2016. Tzv. „společensky odpovědné veřejné zadávání“ je prostorem, který zatím není využit, ať už z obav zadavatelů ze státní správy a samospráv, nebo z důvodu podceňování jeho přínosu i ze strany uchazečů o zakázky – mezi které můžeme patřit i my.

Více na http://sozv.cz/wp-content/uploads/2018/11/sozv_newsletter_no24_listopad_2018.pdf

? Co očekáváme v roce 2019

Kromě dílčí změny výše příspěvku stále doufáme, že dojde ke skutečnému sjednocení postupu úřadu práce při posuzování nároku na zvýšení příspěvku a opuštění byrokratických a absurdních požadavků, že kompetentní lidé na ÚP najdou čas seznámit se nejen s dokumenty a podklady, ale i s realitou na pracovištích ZP, z níž lze zjistit násobně víc než z oněch papírů.

Pokračování v jednání o dalších změnách, spíše se zaměřením na volný trh práce. Nepochybujeme o tom, že řada lidí se zdravotním postižením zejména mladších a s určitou kvalifikací může právě dnes najít uplatnění na běžném trhu. Na druhé straně zdůrazňujeme, že pro jejich integraci musí být vytvořeny podmínky, většině zaměstnavatelů chybí znalosti a zkušenosti pro jejich začlenění a specifickou podporu. Se zájmem sledujeme první výsledky projektu „OZP“, který zahájil ÚP ČR v roce 2017. Naše role specifických zaměstnavatelů na podporovaném trhu práce však zůstane nezastupitelná podobně jako je tomu všude v zahraničí.

Co jsme absolvovali a co plánujeme

- ❖ V říjnu se uskutečnila konference AZPP ČR v Praze konaná pod záštitou místopředsedkyně senátu Miluše Horské, zaměřená částečně na ohlédnutí za tradicí podpory zaměstnávání OZP k jubileu 100 let Československa a také na rekapitulaci výsledků reformy a budoucí směry jednání a řešení. Překvapil nás zájem účastníků, je samozřejmě výzvou i povzbuzením.
- ❖ Pokračuje praxe [regionálních kulatých stolů](#), uskutečnil se v listopadu v Plzni a začátkem prosince i v Praze.
- ❖ Namísto na září plánovaného kulatého stolu ve sněmovně se s ohledem na politickou situaci podařilo zařadit samostatný bod na program Výboru sněmovny pro sociální politiku dne 22.11., jeho průběh byl velmi plodný a konstruktivní.
- ❖ Zahajujeme přípravu mezinárodní konference, která by se měla uskutečnit v březnu – dubnu příštího roku.

Ze života našich členů

- ❖ Společnost **BD-TOVA s.r.o.** se stala vítězem krajského kola soutěže Vodafone firma roku v Jihomoravském kraji.

- ❖ **Družstvo 1.SDZP** získalo ocenění „Cena za návrat do života“. Tuto cenu uděluje Česká společnost pro jakost organizací, které významným způsobem přispívají k návratu duševně či tělesně postižených lidí do běžného pracovního a rodinného života. Cena byla udělena za příběh spolupracovníka Petra H., jemuž do života vstoupilo těžké onemocnění, při kterém mu byla amputována noha, a on i přes veškeré peripetie a omezení kariéru vyrostl z pozice agenta zákaznického servisu do pozice projektového manažera, který aktuálně vede tým čtyřiceti operátorů, kteří pracují na projektech pro společnost Conectart, člena skupiny KKCG.
- ❖ **OZP Akademie, z.ú.**, „sesterská“ firma našeho člena Nových horizontů s.r.o. bodovala v soutěži Neziskovka roku 2018 - umístila se na 2. místě v kategorii Malé neziskovky.

Představujeme nové členy asociace:

- ❖ **Družstvo TEXman**, se sídlem v Liberci, IČ 22800212, zabývající se od roku 2012 výrobou ložního sortimentu – příkrývek, polštářů a povlečení, 23 zaměstnanců.

